

Keszkenő - a besztercebányai evangélikus templomból

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám: 8918 

Készítés ideje: 17. SZÁZAD VÉGE

Készítés helye: Felső-Magyarország; Besztercebánya (feltehetően)

Anyag: aranszínű fémfonal; ezüstsínű fémfonal; selyemfonal; vászon

Technika: laposöltéssel hímzett; mintázott hamis laposöltés; vert csipkeszegély

Méreték: szélesség: 76 cm
hosszúság: 71 cm

Fehér vászon, zöld, borvörös, nyers színű selyem- és ezüstfonalal hímzéssel aranyozott ezüstfonalal vert csipkével. Központi virágból kinövő mintája a keszkenő egész felületét betölti. Középen váltakozó színű karéjos körben négylevelű rozetta, amiből a sarkok irányában egyenes száron ülő nagy gránátalma, az oldalak irányában pedig visszahajló szirmú tulipán nő ki. A hosszú szárok merevségét nyílt és zárt szirmú tulipánok és hajladozó indákon növő kis virágok (tulipán, írisz, gránátalma), levelek teszik mozgalmassá. A virágok és levelek piros és zöld színű kontúrozása fokozza a dekorativitást, ami a felvidéki magyar hímzések egy csoportjának jellegzetessége. A keszkenő érdekessége a borvörös és sárga színek helyenként nem szabályos alkalmazása.

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. V.9. (Erdei Lilla)
- László Emőke: *Magyar reneszánsz és barokk hímzések. Vászonalapú úrihímzések*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2001. - Nr. 99.
- Szerk.: Buzási Enikő: *Főúri ősgalériák, családi arcképek a Magyar Történelmi Képcsarnokból*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1988. - Nr. D.5. (téves ltsz.-mal) (László Emőke)
- Radvánszky Béla: *Magyar családélet és háztartás a XVI-XVII. században. I. (Reprint)*. Helikon Kiadó, Budapest, 1986. - 158. kép (téves ltsz.-mal)
- Csermelyi Sándor: *Magyar hímzések kiállításának leíró lajstroma*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1918. - Nr. 143.
- Divald Kornél: Régi hímzéseink és a népművészet. *Magyar Iparművészet*, 14. (1911). 1911. - p. 123, 141. kép
- László Emőke: -A besztercebányai ágostai hitvallású evangélikus templom régi magyar hímzései *Credo*, 2004, 10.. - 83. p. és 2. kép

